

NHV Meerjarenbeleidplan 2009-2012

'It's not how good you are, it's how good you want to be' (P.Arden)

HOOFDSTUK 1: inleiding

Het is een mooi toeval dat het einde van de looptijd van dit NHV Meerjarenbeleidplan (MJBP) samenvalt met het EK handbal voor dames in december 2012, dat Nederland op 27 september 2008 toegewezen heeft gekregen. Dit grootse evenement kan fungeren als een apotheose van het MJBP en zal zo goed mogelijk worden ingezet voor de ontwikkeling van de handbalsport in Nederland, ook voor de periode na 2012. Dit geldt voor de breedtesport ('een leven lang sport'), talentontwikkeling en de topsport. De inhoud van dit Meerjarenbeleidplan blijft dan ook niet beperkt tot de periode 2009 tot en met 2012, maar biedt tevens zo nu en dan een 'doorkijkje' richting 2016 (toekomstvisie).

Het MJBP 2009-2012 is anders dan vorige edities voor wat omvang, inhoud en vorm betreft.

De **omvang** is beperkter. Het MJBP is geen bron van algemene informatie over de handbalsport in Nederland (daar zijn vele andere bronnen voor, zoals de NHV-website). Ook blikt het MJBP niet terug, maar kijkt vooral vooruit. Verder is het MJBP geen kopie van de inhoud van bestaande plannen (zoals het Strategisch Marketingplan en het Masterplan Arbitrage). Waar nodig zal naar deze plannen verwezen worden. Dit MJBP beperkt zich waartoe het bedoeld is: hoofdlijnen van beleid. In de jaar- en projectplannen wordt het beleid meer in detail uitgewerkt, 'SMART' gemaakt (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden) en ingebed in een planning en evaluatie cyclus. Na het verschijnen van een jaar- of projectplan moet dus duidelijk zijn wie wat gaat doen en wanneer het af moet zijn. Het vastgestelde MJBP doet dienst als een opdracht (met ruimte voor flexibiliteit en aanpassing aan een steeds veranderende omgeving en veranderende omstandigheden), aan de opstellers van de jaar- en projectplannen, aan het Bondsbestuur, aan het Bondsbestuur en eigenlijk aan heel handballend Nederland om gezamenlijk de beschreven ambities waar te maken.

De **inhoud** is meer 'to the point'. Er zijn duidelijke en realistische doelen geformuleerd en beleidskeuzes gemaakt waarop het NHV zich tot en met 2012 zal focussen. Met NHV worden in dit kader alle geledingen binnen het Nederlands Handbal Verbond bedoeld. Het onderscheid tussen doel en middel is in dit beleidsplan overigens niet altijd duidelijk en nodig. Sommige middelen zijn zo belangrijk voor de ontwikkeling van de handbalsport in Nederland, dat ze een legitiem doel op zich zijn. De doelstellingen en beleidskeuzes dienen niet alleen diverse specifieke belangen (met name van leden en verenigingen), maar ook meer algemene belangen van de handbalsport (bijvoorbeeld de concurrentiepositie van handbal ten opzichte van andere sporten). De NHV organisatie zal dienstbaar zijn aan het bereiken van de gestelde doelen.

De **vorm** sluit aan bij hoe het NHV zelf wil zijn: duidelijk, praktisch en toegankelijk voor een brede groep handbal-geïnteresseerden.

Het MJBP 2009-2012 is tot stand gekomen na uitvoerige en gewaardeerde besprekingen in 2008 met leden, afdelingen, verenigingen, het Eredivisie Platform en professionals over de toekomst van de handbalsport in Nederland. Het MJBP benadert handbal meer dan voorheen als een 'totaalproduct'. Verschillende partijen en disciplines bouwen gezamenlijk aan de toekomst van de handbalsport en bezorgen handbal een steviger plaats op de kaart van sportief Nederland.

Handballiefhebbers moeten een leven lang actief kunnen zijn in de handbalsport (als sporter, in bestuurlijke functies, als arbiter, om mensen te ontmoeten, om zich te ontspannen of om zich fit en gezond te voelen) en talenten moeten hun weg kunnen vinden richting tophandbal. Handbal is een sport voor iedereen én een sport om trots op te zijn en dat wil het NHV de komende jaren graag laten zien. Het MJBP geeft hiervoor de richting aan voor de beleidsperiode tot en met 2012, maar steeds ook met aandacht voor wensen en ambities in 2016. In dit jaar moet, conform het Olympisch Plan 2028, het sportklimaat in Nederland op Olympisch niveau zijn gebracht.

HOOFDSTUK 2: keuzes

Het MJBП maakt beleidskeuzes en stelt prioriteiten. De gemaakte keuzes zijn ingedeeld in drie blokken: **(1) specifieke belangen**, **(2) algemeen belang** en **(3) organisatie**. De organisatie (hoofdstuk 5) en de financiën (hoofdstuk 6) zijn dienstbaar aan de specifieke belangen en het algemeen belang.

Elk blok bestaat uit één of meerdere onderdelen. Voor elk van deze onderdelen wordt een toekomstbeeld voor 2016 geschetst en zijn 5 prioritaire doelstellingen geformuleerd. Er is voor het aantal van 5 gekozen, omdat dat dwingt tot nadenken over de vraag waar het de komende jaren écht om gaat. De jaarplannen en de op basis van de jaarplannen bereikte resultaten zullen hieraan worden getoetst. Elk van de 5 doelstellingen is voorzien van een korte toelichting waarmee duidelijk wordt gemaakt waarom nu juist voor deze doelstelling is gekozen.

Veel keuzes zijn ook beïnvloed door de NOC*NSF Sportagenda 2009-2012, die tot 2012 aanzienlijk minder vrijblijvend is dan eerdere edities. Een kernbepaling uit de Sportagenda is 'kwaliteitsborging door zelfregulering'. Bonden die de ambitie hebben om zich in kwalitatief opzicht te ontwikkelen, moeten dat vooral zélf doen, maar zullen in de periode 2009-2012 wel door NOC*NSF worden ondersteund bij het bereiken van die ambitie.

HOOFDSTUK 3: Specifieke belangen

De gekozen specifieke belangen waarover het MJBП wil waken en sturing aan wil geven zijn belangen rondom **(a) leden en verenigingen**, **(b) competities**, **(c) talentontwikkeling**, **(d) kaderopleidingen** en **(e) topsport**. Dit onderscheid in specifieke belangen is nuttig en komt de leesbaarheid van het MJBП ten goede, maar is in de beleidskeuzes en prioriteitstelling niet altijd helemaal te handhaven en dat is maar goed ook: veel doelen en actieplannen strekken zich over de grenzen van de verschillende onderwerpen en belanghebbenden heen en gaan zorgen voor een integrale ontwikkeling van de handbalsport in Nederland.

A: Leden en verenigingen (breedte- en topsport)

Toekomstbeeld 2016: Steeds meer leden (100.000) voelen zich thuis bij een servicegericht en professioneel NHV. De handbalverenigingen zijn sterk en vitaal met een goed bestuur en gekwalificeerde kaderleden.

De leden en verenigingen zijn het fundament van de handbalsport in Nederland. Om dit fundament stevig te houden, moet de service aan de leden verbeteren en moeten de handbalverenigingen groter en krachtiger worden.

Top 5 prioriteiten leden en verenigingen 2009-2012:

1. In 2012 weten leden én verenigingen precies welke dienstverlening zij van het NHV mogen verwachten. Het NHV is servicegericht en werkt volgens een in 2009 op te stellen landelijk beleid verenigingsondersteuning.

Leden en verenigingen vormen het bestaansrecht van het NHV en hebben dan ook recht op een goede en deskundige ondersteuning vanuit het NHV. Het Bondsbureau moet uitgroeien tot een professioneel nationaal expertisecentrum en er moet duidelijk gecommuniceerd worden aan leden en verenigingen voor welke diensten, waar en hoe men bij het NHV terecht kan. Het op te zetten beleid voor ledenservice en verenigingsondersteuning kan deels voortborduren op het Strategisch Marketing Plan (voor een ander deel zal ook nieuwe kennisverwerving nodig zijn, bijvoorbeeld via een met andere bonden te ontwikkelen 'verenigingsmonitoringssysteem' en het Clubkoers-traject) en zal uiteindelijk moeten worden vertaald naar kant en klare praktische producten voor leden en verenigingen. In dat laatste ligt misschien wel de grootste uitdaging!

2. Leden krijgen meer mogelijkheden om een leven lang actief in de handbalsport te zijn, bijvoorbeeld als vrijwilliger, (minder valide) sporter, scheidsrechter of bestuurder, en worden ook van al die mogelijkheden op de hoogte gebracht.

Een leven lang actief kunnen zijn in de handbalsport (op elk niveau en op elke plaats) is nog niet altijd goed mogelijk, maar wel wenselijk. Dit speerpunt van het NHV (ook onderdeel van de NOC*NSF Sportagenda en landelijk sportbeleid) wordt tot en met 2012 uitgewerkt, door eerst de verschillende 'handballoopbanen' (recreatieve sporter, talenten, arbiter, trainer, bestuurder) in kaart te brengen en vervolgens de witte plekken op deze kaart weg te werken. Deze omvangrijke operatie zal niet vóór 2016 zijn afgerond. Hiaten in de sportersloopbaan zullen het eerst worden aangepakt. De nieuwe en aangevulde loopbaanmogelijkheden zullen aan leden en verenigingen worden gecommuniceerd en ook voor de werving van nieuwe leden worden ingezet.

3. Verenigingen hebben een grotere slag-, en bestuurskracht in 2012.

Veel van de ongeveer 420 handbalverenigingen hebben moeite te overleven. Ze komen niet aan besturen toe en zijn niet of nauwelijks in staat om te voldoen aan de eisen die aan ze worden gesteld in een veranderende sportwereld. Het is van groot belang voor de handbalsport dát verenigingen overleven en leden kunnen aantrekken en vasthouden. Hiervoor is ondermeer samenwerking tussen, en een professionaliseringsslag binnen verenigingen noodzakelijk. Het NHV zal de verenigingen hierbij helpen door, in overleg met de verenigingen, een blauwdruk voor een professionaliseringsslag te ontwikkelen en de verenigingen te ondersteunen bij het implementeren daarvan. Verenigingen moeten ook elkaar helpen; topsportverenigingen kunnen breedtesportverenigingen faciliteren. Verder zal het NHV, ondersteund door het netwerk van verenigingsconsulenten, als intermediair optreden om samenwerking tussen verenigingen te stimuleren. In 2012 moet een nog nader te bepalen aantal verenigingen geografisch of thematisch (bijvoorbeeld met betrekking tot scheidsrechterszaken) intensief samenwerken.

4. Het NHV realiseert tot 2012 een ledengroei van 20.000 leden waarbij met name veel aandacht uitgaat naar het behoud van leden.

Deze groei doelstelling is ambitieus, maar het kan. Niet in de laatste plaats door creatief gebruik te maken van de kansen die het EK voor Dames Jeugd in 2011 en vervolgens het EK Dames in 2012 daartoe biedt. Ledengroei is essentieel voor het voortbestaan van de verenigingen en competities. De ledenaanwas en het ledenbehoud moeten mogelijk maken dat er een landelijke dekking in stand wordt gehouden van competities voor dames/meisjes én heren/jongens. Een groter ledenaantal verbetert ook de positie van het NHV ten opzichte van andere sportbonden. De jaarplannen zullen innovatieve actieplannen bevatten om leden aan te trekken en te behouden. Hierbij zal vooral de nadruk worden gelegd op het beperken van de uitstroom van leden, bijvoorbeeld door het aanbieden van alternatief handbalaanbod, dat beter aansluit bij de behoeften en leefwereld van specifieke doelgroepen. Er zal begin 2009 een werkgroep worden ingesteld waarin plannen worden uitgewerkt om, onder andere met behulp van de komende grote evenementen, een groeistuipe in het ledenaantal te bewerkstelligen.

5. Leden en (eredivisie)verenigingen gaan de komende jaren de positieve gevolgen ondervinden van het succes van de talentontwikkeling en de topsport. Er komt een duidelijk antwoord op de vraag: 'What's in it for me?'

Topsport en breedtesport zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en versterken elkaar. Dat wordt door verenigingen en hun leden niet altijd zo ervaren. Het bestuur stelt zich tot doel om draagvlak voor de talentontwikkeling en topsport bij de leden en verenigingen te bewaren en verder uit te bouwen door (1) goed over de vliegwielfunctie van de topsport voor de gehele handbalsport te communiceren en (2) de verenigingen in de praktijk te laten ervaren dat een succesvol talenten- en topsportprogramma ook veel voor de verenigingen oplevert. Het topsportbedrijf zal niet alleen meer bekendheid voor de handbalsport opleveren, maar kan ook professionele en financiële ondersteuning bieden aan de verenigingen door het genereren van geld (bijvoorbeeld via centrale marketing van het handbalproduct), door het delen van kennis en door het ontwerpen en leveren van producten en / of diensten op het gebied van promotie, commercie, nieuwe media, talentscouting en talentontwikkeling. Succesvolle (eredivisie)verenigingen kunnen op hun beurt weer een voorbeeldfunctie voor andere verenigingen in de regio vervullen en bijvoorbeeld een rol spelen in het bieden van speelmogelijkheden voor de talenten van de HandbalScholen.

B: Competities

Toekomstbeeld 2016: op elk niveau en overal worden kwalitatief hoogstaande handbalcompetities georganiseerd.

Competitie is het meten van krachten tussen partijen om er uiteindelijk allemaal beter van te worden. Een essentieel onderdeel van de sport dus. De handbalcompetities in Nederland zijn op elk niveau voor verbetering vatbaar. Daar bestaat brede consensus over.

Top 5 prioriteiten competities 2009-2012:

1. In 2012 is er een grotere diversiteit aan handbalaanbod.

Er is duidelijk behoefte aan alternatieve vormen van handbal. Het NHV moet en wil met de tijd mee en stimuleert daarom de verdere ontwikkeling van alternatieve vormen van handbal zoals Beach Handball, Kooihandbal en Tchoukbal. Dit gebeurt ondermeer door het onderzoeken van nieuwe competitievormen en door ondersteuning van verenigingen die toernooien rondom deze alternatieve handbalvormen willen organiseren (van genoemde alternatieve handbalvormen heeft Beach Handball de prioriteit tot en met 2012). Echter, de ontwikkeling van deze handbalvormen mag niet ten koste gaan van de noodzakelijke kwaliteitsslag binnen het gewone zaalhandbal en veldhandbal. Ook verenigingen moeten keuzes maken en prioriteiten stellen. Daarnaast zal ook het verder ontwikkelen van handbal voor gehandicapten (organisatorische integratie) in de periode 2009 tot en met 2012 belangrijke aandacht krijgen binnen het NHV.

2. Het competitieaanbod van het handbal in 2012 is meer flexibel.

De doelgroepen van de handbalsport zijn divers en worden in het kader van 'een leven lang handballen' steeds diverser (o.a. oudere jeugd, studenten, recreanten, veteranen). De competities en de competitieplanning zullen beter op deze nieuwe doelgroepen afgestemd moeten worden (bijvoorbeeld: flexibiliteit in speeldagen). Deze flexibiliteit kent echter zijn grenzen; vanaf de Hoofdklasse wordt presteren namelijk belangrijker en wordt er minder vrijblijvendheid verwacht van leden en verenigingen.

3. De competities op regionaal én nationaal niveau in 2012 zijn sterker.

De competities op regionaal en nationaal niveau zijn niet sterk genoeg. Op internationaal niveau kunnen we ons nog niet meten met grote handballanden. Tot en met 2012 zullen technische competitie maatregelen worden genomen om de competities te versterken. Maar hiermee zijn we er nog niet. Ook hier spelen verenigingen een sleutelrol. Zonder versterking en professionalisering van verenigingen en zonder professionalisering van de competitie zelf, is versterking van de competitie niet mogelijk. Belangrijk is dat verenigingen ook zelf keuzes maken om de kwaliteit van de competitie omhoog te brengen. Het NHV zal ze hierbij helpen. Verder zal de BeNe-liga voor heren mogelijk uitgebreid worden naar een BeNeLux-liga.

4. De competities in 2012 zijn aantrekkelijker voor sporters en toeschouwers.

Een sterkere competitie is ook een aantrekkelijker competitie voor sporters en toeschouwers. Talenten blijven daardoor langer in de Nederlandse competitie actief en de wedstrijden zijn spannender om naar te kijken. De handbalsport moet voor sporters en toeschouwers ook steeds meer een beleving worden. Dit kan bijvoorbeeld bereikt worden door meer aandacht voor de aankleding van het speelveld, introductie van concepten als 'match of the week' en het toevoegen van meer show elementen. Naast verbetering van het handbalproduct zelf, moet dit product (inclusief de eredivisie) ook beter verkocht worden door het NHV en de verenigingen aan jeugd, talenten, media en publiek. De maaltijd kan nog zo lekker zijn, maar als je hem niet aan iemand voorschotelt, wordt ie niet gegeten.

5. In 2012 zal er voldoende ruimte zijn voor leden en niet-leden, om ook buiten de officiële competitie de handbalsport te beoefenen.

Een maatschappelijke trend waar het NHV op moet inspelen is de wens van recreatieve sporters (leden en niet-leden) om buiten competitieverband sport te beoefenen (bijvoorbeeld bedrijventeams in poolvorm). Wanneer het NHV deze mogelijkheden niet biedt, zoeken deze sporters andere sporten. Het NHV zal verder onderzoeken op welke wijze het NHV deze groep sporters het best van dienst kan zijn. Voor wat de niet-leden betreft, moet wel gepaste aandacht geschonken worden aan de gevolgen die deelname aan de handbalsport buiten de geëigende structuren om met zich mee kan brengen (bijvoorbeeld op het gebied van verzekeringen, aansprakelijkheden, tuchtrecht, kwaliteitswaarborgen etc.).

C: Talentontwikkeling

Toekomstvisie 2016: de doorstroming in het traject van talentontwikkeling is gerealiseerd. Binnen elke leeftijdscategorie staat de talentvolle handballer / handbalster centraal en is zijn/haar ontwikkeling bijvoorbeeld niet langer afhankelijk van de toevallige inzet en welwillendheid van een trainer. Het traject naar de topsport is voor elk talent inzichtelijk en toegankelijk. Vanaf 2012 wordt er deelgenomen aan jeugd EK's en WK's en wordt de haalbaarheid van een landelijke talentencompetitie onderzocht.

Succes in de handbalsport kan niet zonder het vinden en opleiden van talenten op alle niveaus. Het talentontwikkelingsbeleid beschrijft de ideale talentloopbaan en schept alle voorwaarden om een toptalent op een verantwoorde wijze toe te laten groeien naar selectielid van een nationaal team, maar ook om talenten die de absolute top niet behalen of al achter zich hebben, te behouden voor de handbalsport op een plaats die het best aansluit bij hun wensen en mogelijkheden.

Top 5 prioriteiten talentontwikkeling 2009-2012:

1. Het NHV heeft de regie over de talentontwikkeling binnen de handbalsport.

Voor een goede talentontwikkeling is een centrale, gestructureerde en integrale aanpak nodig. De talentontwikkeling binnen het handbal dreigde echter te versnipperen en buiten de invloedsfeer van het NHV te geraken. Talenten worden daardoor lastiger ontdekt, krijgen onvoldoende begeleiding of hebben onvoldoende zicht op de mogelijkheden die er zijn. Dit tij moet worden gekeerd. Onder regie van het NHV en in samenspraak met alle betrokken partijen, zal de talentontwikkeling binnen de handbalsport worden geherstructureerd en bewaakt. De paden voor talenten richting de nationale top zullen worden gebaad. Zo komt er bijzondere aandacht voor begeleiding van talenten van 8 tot en met 16 jaar en voor de basisopleiding voor jeugdinternationals.

2. In 2012 is er een landelijk netwerk van gecertificeerde NHV HandbalScholen.

Het oprichten van een netwerk van NHV HandbalScholen is een goed voorbeeld van een middel dat een doel op zich mag zijn. Een duidelijke opleidingsvisie wordt onder centrale regie vertaald naar de praktijk middels de HandbalScholen. Het aantal HandbalScholen moet nog worden bepaald; een landelijke dekking is echter noodzakelijk. De oprichting van deze HandbalScholen is een samenwerkingsverband tussen verschillende partijen zonder wie dit centrale onderdeel van het traject van talentontwikkeling geen succes kan worden: het NHV, onderwijsinstellingen, Olympische Steunpunten, de (eredivisie)verenigingen en overheden. In de door het NHV vormgegeven blauwdruk voor het oprichten van de HandbalScholen, moet de samenwerking met deze partijen zijn beschreven. Wellicht kunnen de HandbalScholen in een volgende beleidsperiode gezamenlijk een talentencompetitie gaan vormen.

3. Er wordt in 2010 een HandbalAcademie voor heren opgericht.

Na een evaluatie van de HandbalAcademie voor de Dames, eind 2009, is het in 2010 een speerpunt om, met de aanbevelingen uit deze evaluatie, ook een HandbalAcademie voor Heren op te richten. Parallel aan het succes van de HandbalAcademie voor dames, zal deze HandbalAcademie voor Heren moeten gaan zorgen voor een betere en bredere aanwas van talenten voor de nationale teams en zal de competitie gaan versterken. Daarnaast zullen er (al dan niet via de HandbalAcademie voor heren) meer mogelijkheden worden gecreëerd voor talenten (vanaf 16 jaar) om internationale ervaring op te doen (o.a. door het vaker spelen van internationale oefenwedstrijden en toernooien).

4. Verenigingen, gemeenten en de talentontwikkeling van het NHV profiteren in 2012 meer van elkaar.

Onderdeel van het talentontwikkelingsplan is meer kruisbestuiving tussen het NHV, de verenigingen en gemeenten. De jaarplannen zullen dat uitstralen. Er wordt nu onvoldoende van elkaar geprofiteerd en er wordt onvoldoende samen opgetrokken om talenten te vinden en te begeleiden. De verenigingen gaan samenwerkingsverbanden aan met de HandbalScholen en gemeenten en ontvangen ondersteuning bij het realiseren van een technisch opleidingsplan. Door goede samenwerking met de thuisgemeenten van verenigingen rondom een HandbalSchool, kan er aanwas van leden en talenten plaatsvinden en interesse voor de HandbalScholen worden gewekt.

5. Het NHV benut (nieuwe) kansen op het gebied van talentontwikkeling.

Talenten hebben de toekomst van de topsport. Het investeren in talenten (ook al in de leeftijdscategorie van 8 tot 12 jaar) is een voorwaarde voor later succes. Het NHV volgt trends rondom talentontwikkeling op de voet. NOC*NSF steunt sportbonden die door innovatie een voorsprong nemen op hun concurrentie. Het NHV zal de komende jaren, in nauw overleg met NOC*NSF, nieuwe kansen rondom talentontwikkeling opzoeken of zelf creëren en aangrijpen om toe te kunnen werken naar een permanente aansluiting bij de wereldtop. Zo wil het NHV goed op de hoogte blijven van (en waar mogelijk deelnemen aan) de oprichting van een Nationaal Trainingscentrum.

D: Kaderopleidingen

Toekomstvisie 2016: door continue verbetering van de werving én opleidingen voor technisch en bestuurlijk kader, heeft de handbalsport in Nederland de beschikking over voldoende en goed gekwalificeerde trainers, arbiters en bestuurders.

Verenigingen hebben de noodklok geluid. Er zijn op kwalitatief én kwantitatief vlak problemen met het beschikbare kader. Dit belemmert de ontwikkeling van de handbalsport. Deze problemen moeten in de komende beleidsperiode worden aangepakt.

Top 5 prioriteiten kaderopleidingen 2009-2012:

1. Tot aan 2012 wordt het reeds ingezette landelijk beleid voor de NHV Kaderopleidingen verder vervolmaakt.

Er is behoefte aan meer duidelijkheid, eenheid en regie voor de kaderopleidingen en aan centrale monitoring van deze opleidingen. Een speerpunt van het landelijke beleid de komende jaren is het optimaal gebruik maken van de mogelijkheden die de elektronische leeromgeving (ELO) biedt. Ook zullen in 2012 de kaderleden bij verenigingen een betere afspiegeling (leeftijd en sekse) vormen van het ledenbestand.

2. Er zijn in 2012 op elk sportniveau voldoende gekwalificeerde trainers.

Met het vernieuwde opleidingstraject van trainers zal in 2009 middels 'pilots' een begin worden gemaakt. De jaar- en projectplannen geven de noodzakelijke groei van gekwalificeerde trainers op elk niveau aan en werken maatregelen uit om deze groei te bereiken.

3. Elke handbalwedstrijd zal in 2012 worden geleid door een op het juiste niveau opgeleide scheidsrechter.

Er is een tekort aan arbiters op meerdere niveaus en de waardering voor het scheidsrechtersvak is laag. Het Masterplan Arbitrage is in werking getreden om aan dit probleem (met interne en externe oorzaken) een eind te maken. In 2009 start een nationale wervingscampagne voor vrouwelijke handbalarbiters. De jaarplannen dienen aandacht te besteden aan de voortgang van het Masterplan Arbitrage en dienen het plan jaarlijks bij te sturen en aan te scherpen waar nodig. Verenigingen zullen nadrukkelijker betrokken worden bij de aanwas van arbiters én bij het voorkomen van uitstroom van arbiters.

De looptijd van dit beleidsplan is tot en met 2010. In 2009 zal, mede op basis van de eerste ervaringen van het plan tot dan toe, aan een verlenging tot en met 2012 worden gewerkt. Bijzondere aandacht gaat naar het opleiden van handbalscheidsrechters die op internationaal niveau kunnen presteren.

4. Er is in 2012 een kwaliteitsslag gemaakt bij het bestuurskader van verenigingen.

Het NHV bestuur moet een lichtend voorbeeld zijn voor de verbeteringen van het bestuurskader bij verenigingen. De 13 aanbevelingen voor een goed sportbestuur van NOC*NSF zijn voor een groot deel ook relevant voor verenigingen. Het NHV stelt, mede op basis van behoeften van verenigingsbestuurders, een blauwdruk op voor (gefaseerde) implementatie van de aanbevelingen bij verenigingen. Voor wat de eredivisieverenigingen betreft kunnen de aanbevelingen deel gaan uitmaken van een traject richting een licentiestelsel.

5. De opleidingen van het NHV worden beter dan voorheen in de markt gezet. Elke vereniging dient goed op de hoogte te zijn van het opleidingsaanbod van het NHV.

Middels een wervende promotiecampagne zullen de NHV-opleidingen beter dan voorheen aan de doelgroepen bekend gemaakt worden. In de jaar- en projectplannen wordt geborgd dat de drempel voor deelname aan de opleidingen zo laag mogelijk wordt gehouden (bijvoorbeeld door het wegnemen van financiële drempels, door verbreding van de mogelijkheden om opleidingen via de computer en/of de praktijk te volgen en door het goed geografisch spreiden van de opleidingsplaatsen).

E: Topsport

Toekomstbeeld 2016: het nationale damesteam (deelnemer aan de Olympische Spelen van 2012 en 2016) heeft vanaf het EK 2012 een permanente aansluiting bij de wereldtop (top 10) en is structureel aanwezig op EK's en WK's. Voor het nationaal herenteam (deelnemer Olympische Spelen 2016) geldt hetzelfde vanaf 2016. Topsporters kunnen in 2016 in Nederland semi-professioneel als handballer actief zijn.

Om als sporter de top te bereiken, is er geen ruimte voor concessies op het gebied van trainingsinzet, houding en gedrag. Dit geldt ook voor de ambitie om met de nationale teams een top-10 positie in de wereld in te nemen. Er moet een samenstel van topsportmaatregelen worden genomen én de overige prioritaire doelstellingen moeten worden bereikt. Voor het bereiken van de top-10 doelstelling en het behalen van medailles op de belangrijke kampioenschappen, moet het gehele plaatje kloppen.

Top 5 prioriteiten topsport 2009-2012:

1. Het nationale damesteam doet mee aan de Olympische Spelen van 2012 en bereikt vanaf dat moment structureel de top 10 van de wereld.

Presteren moet. Bij het teruglopen van de nationale prestaties, raakt de handbalsport in een neerwaartse spiraal: de vliegwielfunctie voor de breedtesport wordt minder, de interesse van de media (en sponsors) loopt terug, het NHV raakt support kwijt van NOC*NSF en de concurrentiepositie van het NHV ten opzichte van andere sportbonden verslechtert. De Olympische en top-10 ambities van dameshandbal worden door het NOC*NSF ondersteund en zijn ook haalbaar. Het NHV dient alle voorwaarden te scheppen om deze ambities mogelijk te maken, met behoud van draagvlak voor de topsport bij de leden. Met het oprichten van de HandbalAcademie is de basis gelegd voor dit topsportdoel. De jaar- en projectplannen besteden ook aandacht aan het waarborgen van de benodigde instroom van nieuwe talenten naar de HandbalAcademie.

2. Er is in 2012 een licentiesysteem voor eredivisieverenigingen.

Het niveau van de eredivisie is mede bepalend voor de gewenste status van Nederland als handballand. De huidige kwaliteit van de eredivisie en van een aantal eredivisieverenigingen laat op meerdere fronten te wensen over. Samen met het Eredivisie Platform zal een kwaliteitsslag gemaakt worden door het opstellen en implementeren van kwaliteitscriteria voor eredivisieverenigingen.

In de jaar- en projectplannen wordt hiervoor een stappenplan uitgewerkt, waarin plaats wordt gemaakt voor overgangsregelingen. Prioriteit in 2009 ligt bij criteria voor het opleidingstraject en gegevensuitwisseling. De verschillende kwaliteitscriteria zullen in 2012 uitgroeien tot een volwaardig eredivisie licentiesysteem (inclusief minimum begroting). Een dergelijke kwaliteitslag dient ook samen te gaan met investeringen in kwaliteit van het NHV zelf.

3. Eredivisieverenigingen boeken in 2012 meer internationale successen.

Het internationale succes van Nederland als handballand wordt ook bepaald door internationale successen van de eredivisieclubs. Deze successen stralen ook uit naar de breedtesport. Topsport kan niet zonder goede en succesvolle eredivisieverenigingen. Gestreefd moet worden naar meer internationale successen in Europa Cup en Champions League wedstrijden. Deelname aan dergelijke grote internationale wedstrijden kan een vereniging echter nauwelijks meer alleen. Hier is begeleiding vanuit de bond (bijvoorbeeld voor het regelen van inschrijvingen en organisatie) en steun van een gemeente voor nodig. Verder zal worden onderzocht of het mogelijk is om een fonds op te richten van waaruit deelname van eredivisieverenigingen aan internationale wedstrijden bekostigd kan worden.

4. Topsporters blijven in 2012 langer behouden voor de nationale competitie.

Met het vertrek van topsporters naar het eerste divisie niveau in het buitenland, verliest de Nederlandse handbalcompetitie onnodig vroeg haar talenten. Het NHV gaat er voor zorgen dat de opleiding, de speelomstandigheden en randvoorwaarden voor topsporters zo goed zijn, dat de spelers vanuit Nederland in één keer naar de buitenlandse eredivisie kunnen vertrekken en niet eerst op eerste divisie niveau in het buitenland gaan spelen. In de jaar- en projectplannen wordt hiervoor een traject uitgestippeld. Naast de al eerder genoemde kwaliteitsverbetering van opleidingen en competitie werkt het NHV er naar toe dat de sporters in 2016 ook in Nederland semi-professionals kunnen zijn onder goede omstandigheden op het gebied van vergoedingen, organisatie, begeleiding en accommodatie. De verhouding tussen het NHV en haar topsporters wordt in 2009 geregeld in een uniform contract.

5. Het NHV voert in de beleidsperiode 2009-2012 een proactief evenementenbeleid dat niet ophoudt bij het EK 2012 en zich ook richt op evenementen na 2012.

In de Sportagenda 2012 vermeldt het NOC*NSF dat evenementenbeleid van groot belang is voor de toekomstige ontwikkeling van de sport. Het NHV onderschrijft deze mening. Grote evenementen in eigen land bieden grote kansen voor de sport op sportief (breedtesport en topsport), promotioneel en commercieel vlak. Het NHV organiseert het EK voor Dames Jeugd in 2011 en vervolgens het EK voor Dames in 2012. Een EK voor Heren op iets langere termijn past goed in de sportieve ambities van het nationale herenteam. Het Olympisch Plan 2028 vergroot ook de kansen op de organisatie van een WK handbal voor heren of dames in Nederland. Intensivering van overleg met NOC*NSF en het EHF/IHF dient ook onderdeel uit te maken van het proactieve evenementenbeleid tot en met 2012.

Hoofdstuk 4 : Algemeen belang

Toekomstbeeld 2016: In 2016 is het NHV een sterke bond die haar maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt, midden in de maatschappij staat en een serieuze gesprekspartner is voor de overheid en de rest van de sportwereld.

Naast specifieke belangen, dient het NHV ook meer algemene handbalbelangen te behartigen. In dit hoofdstuk staan doelstellingen met een wat algemenere strekking opgesomd die tot en met 2012 met voorrang zullen worden behandeld.

Top 5 prioriteiten algemeen belang 2009-2012:

1. Het NHV geeft invulling aan haar maatschappelijke verantwoordelijkheid.

De overheid beschouwt sport als een belangrijk instrument, dat een bijdrage kan leveren aan het welzijn van mensen en aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. De sportsector wordt door de overheid ondersteund, maar de overheid verwacht daar ook iets voor terug. In alle NHV jaarplannen wordt beschreven hoe het NHV in het betreffende jaar invulling geeft aan haar maatschappelijke verantwoordelijkheid (bijvoorbeeld: promotie van sportbeoefening, jeugdactiviteiten, clinics, activiteiten met betrekking tot fair play en respect op en langs het speelveld, de maatschappelijke 'erfenis' van het EK 2012 voor de handbalsport in Nederland, ontwikkelingen rondom 'een leven lang sporten', algemene sociaal-maatschappelijke activiteiten, ontwikkeling G-handbal etc.). Deze maatschappelijke verantwoordelijkheid is een gedeelde verantwoordelijkheid met de handbalverenigingen. Overheidsbeleid zoals verwoord in 'Tijd voor sport; bewegen, meedoen, presteren' (2005), het uitvoeringsprogramma 'Samen voor sport' (2006), de beleidsbrief 'de kracht van sport' (2007) en het beleidsprogramma 'Samen werken, samen leven' (2007), bepaalt mede de richting van de invulling van de maatschappelijke verantwoordelijkheid.

2. In 2012 heeft het NHV de concurrentiepositie van het handbal ten opzichte van andere sporten verstevigd. Nederland is beter bekend met de handbalsport.

Een beginnend sporter heeft de keuze uit vele sporten. Het is aan het NHV en aan de handbalverenigingen om duidelijk te maken waarom de keuze voor handbal gemaakt moet worden. De positie van de handbalsport ten opzichte van de overige sporten zal worden gemonitord en versterkt. Om de concurrenten de baas te blijven, moet het NHV de concurrentie in binnen en buitenland in de gaten blijven houden, zoveel mogelijk leren van de fouten en successen van zichzelf en anderen, het handbalproduct (onder andere met behulp van het Strategisch Marketingplan) zo goed mogelijk verkopen en op creatieve wijze een voorsprong op de concurrentie nemen en behouden. Evenementen zoals het EK 2012 en het traject van het Olympisch Plan 2028 moeten hier maximaal voor worden benut.

3. Het NHV heeft in 2012 meer invloed op de ontwikkeling van sport in Nederland.

Om aan het eind van de beleidsperiode als een sterkere bond uit de strijd te komen, is het noodzakelijk om belangrijke ontwikkelingen op sportgebied niet alleen op de voet te volgen, maar waar mogelijk ook in deze ontwikkelingen te participeren. In de ontwerpfase van nieuw sportbeleid of nieuwe sportregelgeving is de grootste winst te behalen. Het NHV wil meer in die fase betrokken zijn en zal streven naar deelname in projectgroepen en overlegorganen waarin wordt gewerkt aan de toekomst van de sport. Er wordt actief meegewerkt en deelgenomen aan initiatieven als 'Gateway to the Games' (een initiatief van de gemeente Rotterdam om sportploegen zich in Rotterdam voor te laten bereiden op de Olympische Spelen van Londen in 2012) en het Olympisch Plan 2028.

4. In de beleidsperiode tot en met 2012 is het NHV, daar waar gewenst en noodzakelijk, strategische allianties aangegaan om deelbelangen en het algemeen handbalbelang nog beter te kunnen behartigen.

Bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid moet steeds meegenomen worden of bij het behalen van de prioritaire doelstellingen samenwerkingsverbanden met derden tot betere en snellere resultaten kan leiden. Het NHV houdt het krachtenveld binnen de sport goed in de gaten en smeedt strategische allianties. Zo zal er meer moeten worden samengewerkt met NOC*NSF, de EHF en IHF, grote steden (de huidige samenwerkingsverbanden met de gemeenten Almere en Emmen zijn hier al goede voorbeelden van) en onderwijsinstellingen. Ook kunnen voordelen worden behaald uit samenwerking met andere nationale sportbonden (schaalvergroting, krachtenbundeling, kennisuitwisseling) en internationale zusterbonden.

5. In 2012 is de vertegenwoordiging van het NHV in (internationale) sportgremia verbeterd.

In het Olympisch Plan 2028 wordt de zorg uitgesproken dat er vanuit de sportsector in Nederland nog te weinig aandacht is voor internationale sportprofilering. Nederland kan prima accommodaties bouwen en evenementen organiseren, maar kan nog lastig voldoen aan de 'zachte' vereisten van het IOC (o.a. bestuurlijke betrokkenheid en internationale profilering). Het NHV zal toewerken naar meer bestuurlijke betrokkenheid binnen (inter)nationale overlegorganen, internationale handbalsportbonden (EHF/IHF) en werkgroepen in de sport. Dit heeft ondermeer tot gevolg dat de positie van het NHV in het Olympische traject richting 2028 wordt versterkt en dat de kans op het binnenhalen van grote evenementen (zoals een WK Handbal) naar Nederland wordt vergroot.

HOOFDSTUK 5: Organisatie

Toekomstbeeld 2016: Het NHV is een drie sterren sportbond. De transparante organisatie is dienend aan de belangen van haar leden en verenigingen. Er is eenheid in beleid, uitvoering en communicatie. De taken en verantwoordelijkheden zijn volkomen duidelijk. Het bestuur van de bond is met name inspirerend, richtinggevend en toezichhoudend.

Het NHV bouwt aan een nieuwe centrale en servicegerichte organisatie. De nieuwe organisatie (centraal en decentraal) moet presteren en vertrouwen herwinnen, behouden en uitstralen naar de achterban. Het scheppen van duidelijkheid, rust en eenheid kan hieraan bijdragen. In de jaarplannen zal het gezamenlijke belang van de verschillende handbalpartijen worden onderstreept en zal tevens vorm gegeven worden aan de gedeelde verantwoordelijkheid van deze partijen. Het NHV heeft de regie, maar de handbalsport kan alleen maar met vereende krachten verder worden gebracht.

Top 5 prioriteiten organisatie 2009-2012:

1. Er komt een nieuwe organisatiestructuur voor een centraal geleide NHV organisatie waarvoor als uitgangspunt geldt dat de organisatie zo wordt ingericht dat alle gestelde prioritaire doelen in 2012 kunnen worden bereikt. Er komt een landelijk netwerk van verenigingsconsulenten en de taken binnen het gehele NHV zullen in 2009 worden heroverwogen.

De organisatiestructuur wordt vastgelegd in een organigram waarin ook de verschillende taken en verantwoordelijkheden van functionarissen duidelijk tot uitdrukking komen. De organisatie is servicegericht en slagvaardig, de lijnen zijn kort en correcte en tijdige opvolging van afspraken is een speerpunt. Met betrekking tot de nieuwe organisatiestructuur worden twee kanttekeningen gemaakt: **(1)** er is oog voor de organisatiecultuur die minder gemakkelijk te veranderen is dan de organisatiestructuur; dit mag echter niet leiden tot vermindering van daadkracht en **(2)** de structuur moet niet te star zijn; we opereren in een veranderende wereld waarin een aanscherping of aanpassing van beleidsdoelen kan plaatsvinden; de organisatie moet het bereiken van deze doelen niet in de weg staan, maar juist faciliteren. Net NHV wil op organisatorisch vlak ook blijven leren van ervaringen van andere sportbonden in Nederland en het buitenland.

2. Het NHV is in 2012 een krachtige bond die eenheid in beleid én beleidsuitvoering uitstraalt en communiceert.

Ervaring leert dat een gebrek aan eenheid in beleid en beleidsuitvoering de bond belemmert in het bereiken van haar ambities. De komende jaren moet gewerkt worden aan eenheid binnen de gelederen en aan het herwinnen en behouden van vertrouwen van de omgeving van het NHV (leden, verenigingen, overheid, sportkoepels). Communicatie is hierbij essentieel. Er zal worden gecommuniceerd via duidelijke lijnen. Ook successen zullen beter intern en extern worden gedeeld. In deze beleidsperiode zal worden gezocht naar de meest doeltreffende communicatiemiddelen richting de achterban.

3. Tot en met 2012 voert het NHV een professionaliseringslag door.

Om alle ambities uit het MJBП waar te kunnen maken is een professionele organisatie nodig. Ook het sterrenstelsel van het NOC*NSF schrijft het aantrekken van bepaalde professionals voor. (Toekomstige) bestuurders en medewerkers van de bond zullen niet alleen beoordeeld worden op hun affiniteit met de handbalsport, maar vooral ook op hun professionele competenties en vaardigheden. Het NHV bestuur onderschrijft de "13 aanbevelingen voor een goed sportbestuur". De jaarplannen geven aan op welke wijze deze aanbevelingen geïmplementeerd zullen worden. Vrijwilligers blijven nodig, maar krijgen een andere rol: ondersteuning van de professionals. Als kleine bond zal het NHV creatief, pragmatisch en onderscheidend moeten zijn. Het NHV neemt de uitdaging aan om een efficiënt en effectief projectteam neer te zetten dat een centrale deskundigheid opbouwt voor alle projecten die op stapel staan waar professionele inbreng onontbeerlijk is (EK 2012, jeugd EK 2011, deelname aan de World League, reguliere evenementen, deelname verenigingen aan Champions League en Europa Cup wedstrijden, professionaliseringslag verenigingen, ondersteuning HandbalAcademie(s) en Handbalscholen, opzetten BeNeLux-liga). De jaar- en projectplannen besteden in het kader van de professionaliseringslag ook aandacht aan de ondersteunende mogelijkheden van automatisering (interne en externe processen), standaardisering en archivering.

4. In het belang van de topsport én de breedtesport, onderstreept het NHV de noodzaak van het behalen van een optimaal rendement uit het vermarkten van de handbalsport. Dit wordt de komende beleidsperiode bewerkstelligd in een cultuur van samenwerking, goede communicatie en wederzijdse inspiratie.

Een goede vermarketing van de handbalsport zorgt voor een natuurlijke koppeling van de breedtesport aan de topsport. De topsport kan in die zin ook gezien worden als een marketinginstrument voor de breedtesport terwijl zonder een succesvolle breedtesport, topsport ondenkbaar is. De sport staat altijd voorop, maar door aandacht voor de (top)sport te combineren met aandacht voor zaken als evenementen, media, marketing, communicatie & promotie en sponsoring) en door van de handbalsport een aantrekkelijk '12 maanden per jaar product' te maken, kunnen de topsport en de breedtesport beter van elkaar profiteren en beide tot grotere hoogte worden gestuwd. De koppeling tussen topsport en breedtesport wordt nog verder versterkt, wanneer deze vermarketing van de sport plaatsvindt in een cultuur van samenwerking en wederzijdse inspiratie. In de jaar- en projectplannen zal ook gepaste aandacht worden geschonken aan deze samenwerking en aan het behoud van draagvlak voor de vermarketing van de sport bij de verenigingen en leden.

5. In 2012 is de relatie tussen het NHV en de eredivisieverenigingen verder verstevigd.

Eredivisieverenigingen zijn het visitekaartje van de handbalsport in Nederland en spelen een belangrijke rol bij talentontwikkeling, de ontwikkeling van de topsport in Nederland en de koppeling van de topsport aan de breedtesport in de regio. Een actieve rol van de eredivisieverenigingen en het Eredivisie Platform is belangrijk voor het behalen van de NHV doelstellingen. In 2008 zijn de contacten met het Eredivisie Platform met succes geïntensiveerd. In de periode 2009-2012 wordt deze samenwerking verder uitgebouwd. Zo zal er conform de NHV statuten (artikel 15.9) in 2009 een reglement worden opgesteld waarin de verhouding tussen het Eredivisie Platform en het NHV wordt geregeld.

HOOFDSTUK 6: Financiën

Toekomstvisie 2016: het traject richting een Olympisch sportklimaat in 2016, brengt ook financiële uitdagingen met zich mee. In dit traject volgen de financiën de ambities van het NHV en stelt het NHV tegelijkertijd zeker dat de ambities ook daadwerkelijk financieel te volgen zijn.

De sportieve ambities van het NHV zijn leidend. De financiën volgen de ambities, maar wel binnen bepaalde randvoorwaarden. In de komende beleidsperiode legt het NHV een stevige basis voor een gezonde financiële positie voor de lange termijn.

Het MJBP bevat geen begroting voor de komende 4 jaren. Een dergelijke begroting zou verouderd zijn zodra hij is opgeschreven (subsidies voor een twee sterren sportbond worden bovendien jaarlijks opnieuw vastgesteld). In plaats daarvan wordt gekozen voor een jaarlijkse begroting in de jaarplannen, steeds met een outlook c.q. prognose voor het volgende beleidsjaar. Op deze wijze sluit de begroting goed aan bij de praktijk en blijft up-to-date. Wel geeft het MJBP een aantal dwingende randvoorwaarden waar de financiën en de jaarlijkse begrotingen en prognoses aan moeten voldoen.

Uitgangspunten jaarlijkse begroting en prognoses 2009-2012:

1. Het NHV onderschrijft de financiële paragraaf uit de 13 aanbevelingen voor goed sportbestuur van het NOC*NSF en stelt een financieel statuut op waarin het financiële beleid wordt beschreven.
2. Het eigen vermogen van het NHV bedraagt tenminste een nog nader vast te stellen percentage van de jaarbegroting.
3. Het NHV genereert in 2009-2012 meer eigen gelden (o.a. stedengelden, bijdragen onderwijsinstellingen, sponsoring) en wordt minder afhankelijk van subsidies voor de financiering van de sportieve ambities.
4. Het NHV hanteert een transparante boekhouding met een verantwoording van de kosten naar de verschillende projecten.
5. Handbal geniet de status van Olympische sport. Deze status dient ook financieel zoveel mogelijk te worden benut (bijvoorbeeld voor investeringen voor het op Olympisch niveau brengen van de handbalsport in Nederland in het kader van het Olympisch Plan 2028).

SLOTWOORD

Het MJBP 2009-2012 vergroot de mogelijkheden voor handballiefhebbers om van jonge tot hoge leeftijd ononderbroken een 'loopbaan' binnen de verschillende takken van de handbalsport (bijvoorbeeld als sporter, arbiter, trainen of bestuurder) te volgen. Daarnaast zal het realiseren van de prioritaire doelstellingen uit het MJBP de handbalsport in Nederland naar een hoger niveau tillen. Dit alles gebeurt in een heldere structuur, waarin betrokkenen met elkaar omgaan en met elkaar samenwerken in een cultuur van respect, openheid en vertrouwen.

Het MJBP 2009-2012 is de start van een nieuw traject waarin gedeelde handbalambities met vereende krachten waargemaakt gaan worden: 'It's not how good you are, it's how good you want to be.'